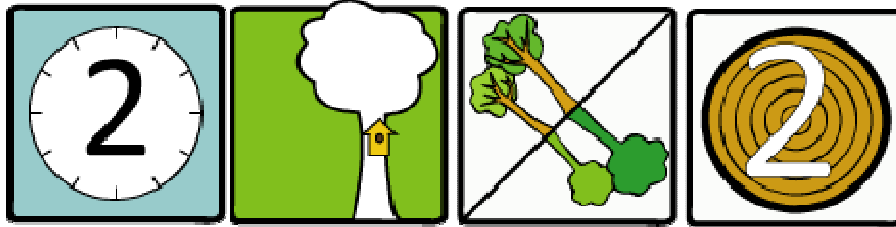

Kriebelbeestjes vangen

Samenvatting:

De kinderen vangen zelf kleine insectjes en bestuderen ze. Hoe zien ze er uit? Welke soort (familie) is het? Wat is er anders aan insecten dan aan ons?

Leerdoelen:

- Leerlingen kunnen in een beperkte verzameling van organismen en gangbare materialen gelijkenissen verschillen ontdekken en op basis van minstens één criterium een eigen ordening aanbrengen en verantwoorden.
- Leerlingen kunnen bij organismen kenmerken aangeven die illustreren dat ze aangepast zijn aan hun omgeving.
- De leerlingen kunnen zorg opbrengen voor iets of iemand anders.

Uitgewerkte activiteit:

Werkvorm: exploratief onderzoek

Inkleding: /

Materiaal en voorbereiding: veel kleine, doorzichtige potjes en schaaltes, vergrootglas, determinatiebel of zoekkaarten (kan je kopen via de JNM of andere natuurwinkels of –organisaties, of uitlenen in de bib), lichte paraplu, bodemval, vangnetten (afhankelijk van de vangtechnieken die je wil gebruiken)

Verloop activiteit:

Beestjes vangen kan op veel verschillende manieren. Maar dat moet ook, want niet alle insecten wonen op de zelfde plaatsen of in de zelfde bomen. Je kan de

kinderen in groepen indelen en ze via een doorschuifstelsel de verschillende technieken laten uitproberen. Voorzie zeker voldoende tijd om de beestjes te bestuderen. Help de leerlingen bij het gebruik van de determinatietabel (uitleg op voorhand in de klas is aangewezen).

Bodemval

© Wikipedia

Een bodemval zet je best zelf een dag voor de activiteit uit. Zo zitten er zeker insecten in op de dag dat de kinderen komen kijken. Doe het ook niet te lang op voorhand, anders loop je het gevaar dat alle insecten dood zijn of elkaar hebben opgegeten. Zet verschillende potjes op een paar plaatsen. Zorg dat je ze terug vindt!

Een bodemval is een ingegraven potje waarvan de rand gelijk ligt met het bodemoppervlak en waar ingevallen insecten niet meer uit kunnen klimmen. Vliegende insecten kan je hiermee dus niet vangen!

Een dakje beschermt tegen inregenen en zorgt dat je de val gemakkelijk terug vindt. Zet de val niet op of vlak naast het pad, zodat andere bezoekers je val niet verstoren. Bodemvallen vangen naast geleedpotigen en spinnen ook vooral veel loopkevers. Koffiebekertjes en jampotjes voldoen goed.

Handvangst

De eenvoudigste vangstmethode: gewoon pakken. Veel insecten zijn hiervoor echter te snel en te waakzaam; andere kunnen zich verdedigen met een pijnlijke beet of steek. Het is verstandig om een potje met deksel te gebruiken en het insect van onderen te benaderen - veel insecten laten zich namelijk gewoon vallen bij gevaar. Potje onder het insect, even aanraken en klaar. Insecten die kunnen vliegen benadert men door het potje eroverheen te zetten en het dekseltje er dan onder te schuiven.

Let op dat je de diertjes niet plet bij het vangen!

Je kan steeds de bijlage 'bodemdierjes herkennen' om te insecten op naam te brengen.

Kloppen

Kloppen is een techniek om vooral niet-vliegende dieren die zich bij voorkeur in bomen en struiken ophouden te vangen. Men houdt een omgekeerde lichtgekleurde paraplu onder de struik en klopt met een stevige stok tegen de

takken. Er kan ook van tevoren een laken op de grond worden gelegd onder de struik.

Let op je de leerlingen de stuik niet volledig kapotslaan!

Stroop

Sommige nectar-etende insecten kunnen worden gelokt door het smeren van stroop, meestal gemaakt van een combinatie van fruit(-stroop) en alcohol. Deze methode wordt met name toegepast om bepaalde nachtvlinders te vangen. Soms is het gebruik van overrijp of rottend fruit voldoende. Deze val zet je best voor de start van de activiteit op.

Vangnet en vlindernet

Netten met wijde opening en van zeer lichte stof of gaas waarmee tere vliegende insecten uit de lucht kunnen worden geschept zonder beschadigd te raken.

Sleepnet

Als een vangnet of vlindernet, maar van veel steviger constructie. Een goede manier is een badmintonracketframe te gebruiken. Aan een ring van sterk metaaldraad wordt een zak van stevige stof bevestigd, lang genoeg om dubbel te kunnen slaan door het handvat een slag te draaien zodat de vangst er niet meer uit kan vliegen. Hiermee wordt door struiken en bermenvegetatie gesleept.

Laat de diertjes die je gevangen hebt na afloop terug vrij!

Gelinkte activiteiten

- de 5 zintuigen (alle graden > beleving)
- *Roof in het museum (1ste graad > beleving)*

Bijlagen

- bodemdiertjes herkennen